

SUOMEN PANKKI
EUROJÄRJESTELMÄ

FINLANDS BANK
EUROSYSTEMET

Suomen Pankin asiantuntijalausunto asiaan VNS 5/2026 vp Valtioneuvoston selonteko liiallisen alijäämän korjaamisesta

Valtiovarainvaliokunta 29.5.2026

Jarkko Kivistö
Rahapolitiikka- ja tutkimusosasto, Suomen Pankki

Suomi liiallisen alijäämän menettelyssä

- Neuvosto asetti Suomelle korjaavan nettomenopolun – samaan aikaan kansallinen poikkeuslauseke aktivoitu puolustusmenojen lisäämistä varten
 - EDP-menettelyn ja poikkeuslausekkeen määräaika vuoden 2028 loppu
 - Puolustusmenojen kasvun vaikutus menojen muutokseen suurin vuonna 2026
- Epätodennäköistä, että liiallinen alijäämä korjaantuisi määräaikaan mennessä – tarvitaan lisääaikaa, jonka edellytys on nettomenopolun seuraaminen
 - Riski, että polulta poiketaan jo vuonna 2027 – poikkeama 0,2 %/bkt
 - Ennusteen mukaan vuonna 2028 poikkeama olisi jo selvä, 0,9 %/bkt

Tulokselliset toimet

- Valtioneuvoston selonteossa esitetään vain menoja sopeuttavat toimet?
 - Nettomenojen laskennassa myös verotoimilla ja menolisäyksillä on vaikutusta – selonteon tarkastelua olisi syytä laajentaa
 - Investointiohjelman menot vaikuttavat rahoitustavasta riippumatta
- JTS:n perusteella tuloja ja menoja koskevien päätösten nettovaikutus julkiseen talouteen pienenee vuonna 2027 ja 2028
- EDP-menettelyn käynnistämisen jälkeen tehdyillä päätöksillä nettomääräisesti pieni vaikutus
 - Tuloksellisiksi toimiksi esitetään siksi vaalikauden aikana tehtyjä vuosille 2026–2028 vaikuttavia toimia

Tulokselliset toimet edellyttävät johdonmukaista tulo- ja menosopeutusta

- Finanssipolitiikka kevenee vuonna 2027 veronkevennysten vuoksi
 - Kireämpi finanssipolitiikka olisi perusteltua sekä EDP-menettelyn että suuren pidempiaikaisen sopeutustarpeen vuoksi
 - Riski korjaavan nettomenopolun rikkomiseen pitäisi pyrkiä välttämään – edellyttäisi noin 600 milj. euron lisätoimia vuodelle 2027
- Sekä EDP-suositus että IMF:n aiempi suositus perustuu 0,5 %/bkt vuotuisen rakenteellisen jäämän sopeutukseen
 - Tasainen ja johdonmukainen sopeutus parempi kuin äkillinen suurempi sopeutus
 - Sopeutusta parempi toteuttaa talouden kasvaessa, vaikka suhdanteisiin sopiva ajoitus vaikeaa